

ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1954

V Praze dne 20. května 1954

Číslo 22

OBSAH: 69. Směrnice pro vyšetřování příčin požárů a výbuchů orgány státního požárního dozoru — vydání.

Zrušeno dle NMV č. 16/61.

69

Směrnice pro vyšetřování příčin požárů a výbuchů orgány státního požárního dozoru — vydání

Podle ustanovení § 21 vl. nař. čis. 35/53 Sb., o státním požárním dozoru a požární ochraně, vydávám v dohodě s ministrem spravedlnosti a generálním prokurátorem Směrnice pro vyšetřování příčin požárů a výbuchů orgány státního požárního dozoru a stanovím jejich účinnost dnem vydání.

*Viz RMV č. 28/56, RMV č. 45/59,
TR č. 167/57*

Náčelníku ústřední správy státního požárního dozoru ukládám:

- 1) aby instruktáží a stálou kontrolou zajistil jejich provádění,
- 2) zařadil školení o těchto směrnících do thematických plánů školení ústřední správy státního požárního dozoru, jednotlivých správ a inspekcí státního požárního dozoru a jednotek požární ochrany.

Č. j. PO-0380-54.

Ministr vnitra
RUDOLF BARÁK v. r.

Směrnice

pro vyšetřování příčin požárů a výbuchů orgány státního požárního dozoru

Ministr vnitra stanoví v dohodě s ministrem spravedlnosti a generálním prokurátorem podle § 6, odst. 1, písm. d) a f), zákona č. 35/1953 Sb., o státním požárním dozoru a požární ochraně, a § 21 vládního nařízení č. 95/1953 Sb., o organizaci státního požárního dozoru a požární ochrany:

Část I.

Základní ustanovení:

1) Příčinu každého požáru, třeba i v zárodku uhašeného, nebo výbuchu vzniklého na území ČSR je třeba vyšetřit bez ohledu na jeho rozsah, výši škody a na počet osob a prostředků, použitých při jeho hašení.

Každý, komu je uložena povinnost pečovat o požární ochranu, hlásí ihned požár nebo výbuch k vyšetření jeho příčiny okresní (městské, obvodní, okresové) inspekci státního požárního dozoru.

2) Okresní (městská, obvodní, okresková) inspekce státního požárního dozoru oznámí ihned požár příslušnému okresnímu oddělení ministerstva vnitra a vyšle na požářiště svého pracovníka, jemuž vyšetřování příčiny požáru je uloženo. Současně se projedná možnost použití společného dopravního prostředku.

3. Na požářišti projedná pracovník státního požárního dozoru s příslušníkem okresního oddělení ministerstva vnitra postup vyšetřování, a to zejména, zda vyhledávání a konečné zpracování případu převezme příslušník okresního oddělení ministerstva vnitra nebo zda je převéze pracovník státního požárního dozoru.

4) Vyšetřování příčin požárů a výbuchů provádějí orgány státního požárního dozoru příslušníkem zvláště k tomu určeným a k tomu školeným. Zásadně nesmí být tímto úkolem pověřen pracovník státního požárního dozoru, který prováděl v postizeném objektu kontrolu ve smyslu vyhlášky ministerstva vnitra č. 385/1953 Ú. 1.

K vyšetřování příčin požárů a výbuchů má pracovník státního požárního dozoru právo po dohodě s okresním prokurátorem přizvat si i odborné tech-

nické znalce. Za tím účelem sestaví si každá inspekce a správa státního požárního dozoru seznam soudních a odborných znalců z oboru chemie, strojírenství, elektrotechniky a stavebnictví, které dle potřeby požádá o podání posudku.

5) Účelem vyšetřování je:

- a) zjistit příčinu vzniku a rozšíření požáru (výbuchu),
- b) pomáhat zjistit, zda je tu podezření z přestupku nebo trestného činu a zda byl požár způsoben úmyslně nebo zaviněn nedbalostí,
- c) posoudit a zhodnotit provádění požární prevence,
- d) posoudit a zhodnotit akceschopnost a práci požárních sborů,
- e) vyhodnocením výsledků vyšetřování prohloubit odbornou znalost orgánů požární ochrany,
- f) analyzovat příčinu vzniku a rozšíření požáru, vyvodit z toho konkrétní závěry a získané zkušenosti zevšeobecnit tak, aby jich mohlo být použito k odstranění nebo aspoň ke snížení počtu požárů,
- g) zjistit, zda při požáru nebo výbuchu došlo ke zranění či úmrtí osob,
- h) vyčíslit souhrnně veškeré finanční škody vzniklé na budovách, zařízeních, materiálu a hospodářských zvířatech.

6) Příčiny požárů a výbuchů, které způsobily škody na majetku do výše 250.000 Kčs, vyšetřují zpravidla okresní (městské, obvodní) inspekce státního požárního dozoru.

7) Příčiny požárů a výbuchů, které způsobily škody na majetku více než 250.000 Kčs, vyšetřuje krajská správa SPO ve spolupráci s okresní (městskou, obvodní) inspekcí.

8. Požáry a výbuchy, které způsobily škody na majetku přes 1.000.000 Kčs nebo zvláště ohrozily naše národní hospodářství, nutno urychleně hlásit ústřední správě státního požárního dozoru v Praze, na Slovensku oblastní správě státního požárního dozoru v Bratislavě, která se zúčastní svým pracovní-

kem vyšetřování; do jejího příchodu provede okresní inspekce SPD neodkladné úkony.

9) O každém požáru a výbuchu musí být vyhotovena na podkladě vyšetření podrobná zpráva podle části II a III těchto směrnic. Opis této zprávy předá se okresnímu oddělení ministerstva vnitra, požádá-li o to.

10) Zjistí-li orgán SPD při vyšetřování příčiny požáru, že je tu podezření z trestného činu nebo přestupku, vyrozumí o tom krátkou cestou okresní oddělení ministerstva vnitra. Nepřevezme-li okresní oddělení ministerstva vnitra vyšetření případu, pokračuje orgán SPD ve vyšetřování a podá trestní oznámení.

11) Okresní oddělení MV, krajská správa MV, případně hlavní správa VB zpravidla převezme vyšetřování:

- a) je-li konkrétní podezření, že požár nebo výbuch byl úmyslně způsoben,
- b) byl-li nedbalostí zaviněn požár nebo výbuch, kterým byl značnou měrou poškozen nebo ohrožen národní majetek nebo majetek lidového družstva a nebo splnění důležitých úkolů hospodářského plánu,
- c) vznikne-li současně podezření ze souvislých trestných činů, které nepřísluší vyhledávat orgánu státního požárního dozoru,
- d) byla-li při požáru nebo explozi usmrcena osoba.

12) Vyhradí-li si vyšetřování požáru (výbuchu) příslušníci ministerstva vnitra nebo veřejné bezpečnosti, jsou orgány státního požárního dozoru povinny předat jim na jejich dožádání veškerý důkazný materiál a nadále s nimi spolupracovat podle jejich pokynů.

13) Požáry vzniklé na území nebo majetku vojenské správy nebo ministerstva vnitra, jakož i požáry a výbuchy vzniklé na dolech spadajících pod báňskou správu, orgánové státního požárního dozoru nevyšetřují, avšak spolupracují na vyšetřování, budou-li o to požádáni.

Část II.

Směrnice pro vyšetřování.

14) Při vyšetřování vzniku požárů a jejich rozšíření a při zkoumání postupu jejich hašení, jakož i při vyšetřování příčin výbuchů, postupují orgánové státního požárního dozoru takto:

1. zjistí název, adresu a vlastníka objektu, v němž požár vznikl,
2. provedou obhlídku požářiště a zajistí stopy trestného činu, které by mohly být zahlazeny

(uplynutím času, vlivem povětrnosti a pod.),

3. určí pokud možno přesné místo vzniku požáru nebo výbuchu (kriminální ohnisko) a zjistí manipulace, které byly prováděny na místě vzniku požáru nebo výbuchu,
4. prozkoumají a posoudí technologický proces výroby nebo jinou manipulaci s hlediska požárního nebezpečí,
5. prozkoumají rozměry povoleního řízení za účelem zjištění, jaké stavební úpravy, jaký provoz a jaké množství skladovaného materiálu tam bylo povoleno a za jakých podmínek,
6. prozkoumají a posoudí zápisy o vykonaných požárních prohlídkách a zhodnotí opatření nařízená a provedená k zabránění vzniku a rozšíření požáru,
7. zjistí výši škody,
8. zjistí, kdo byl poslední na místě, kde požár vznikl, kdo, kde, kdy a v jakém rozsahu požár první upozoroval a kdo, kdy a komu požár hlásil,
9. zjistí, kdy a kým byl alarmován požární sbor,
10. prozkoumají a posoudí stavební plány budovy, jakož i plány rozmístění jednotlivých provozních zařízení, kde požár vznikl, s ohledem na platné požárně-bezpečnostní předpisy,
11. zjistí konstrukční vlastnosti stavby a zařízení objektu, v němž požár vznikl, jakož i staveb, na něž se požár rozšířil a posoudí jejich vliv na vznik a rozšíření požáru,
12. zjistí počet podlaží a výšku budovy, jakož i materiál základních konstrukčních prvků za účelem posouzení odolnosti proti ohni,
13. prozkoumají záznamy o přezkoušení elektrické instalace, hasičích přístrojů a jiných zařízení za účelem zjištění, zda byla přezkoušena ve stanovených lhůtách,
14. provedou výslech svědků za účelem zjištění místa vzniku a rozšíření požáru,
15. prozkoumají a posoudí vhodnost a rozsah hasičích zařízení v postiženém objektu,
16. posoudí vhodnost a účelnost výstražných tabulek jakož i provozních řádů,
17. zjistí, zda bylo prováděno školení zaměstnanců v požární ochraně,
18. prozkoumají a posoudí systém zásobování vodou k hašení a jeho stav,
19. zjistí, kdy požární sbor vyjel a kdy přijel na požářiště a kdy byl v akci první proud,
20. zjistí výslechem svědků, jaká byla situace při příjezdu požárního sboru,

21. zjistí jméno velitele požárního sboru, který první přijel na požářiště, a posoudí jeho rozkazy vzhledem k dané situaci,
22. zjistí počet všech požárních sborů zúčastněných na hašení, dobu jejich příjezdu na požářiště a účelnost jejich nasazení,
23. zjistí jméno velitele, který řídil celkový technický zásah, dobu a situaci, kdy převzal vedení a posoudí jeho odbornou činnost,
24. zjistí a posoudí síly a věcné prostředky požární ochrany, zřízení k ochraně závalu a jejich pohotovost k zásahu,
25. zhotoví náčrtek požářiště a vyznačí jednotlivé fáze požáru,
26. pořídí fotografické snímky důležitých míst, majících dokumentovat některé závažné posudky.

Část III

Sestavení zprávy.

15) O každém požáru nebo výbuchu, který byl vyšetřován na základě těchto směrnic, sestaví orgán státního požárního dozoru ve třech, na Slovensku ve čtyřech vyhotoveních podrobnou zprávu o požáru nebo výbuchu. *Više RMV č. 28/56 a nahrazeno, článkem*

16) Orgány státního požárního dozoru zašlou jedno vyhotovení zprávy ústřední správě státního požárního dozoru v Praze, druhé příslušné krajské správě, na Slovensku jedno vyhotovení též oblastní správě; jedno vyhotovení zůstane okresní inspekci státního požárního dozoru.

Podrobná zpráva musí obsahovat:

1. datum a přesnou dobu vzniku požáru nebo výbuchu,
2. název a adresu objektu, v němž požár nebo výbuch vznikl,
3. komu objekt náleží,
4. vzniklou škodu a to zvláště na budovách, zařízeních, surovinách a hospodářských zvířatech — ohrožení bezpečnosti lidí,
5. místo vzniku požáru (zjištěné nebo předpokládané ohnisko),
6. údaj o tom, jaký technologický proces výroby nebo jiná manipulace byla na místě požáru prováděna a označení jejich požární nebezpečí,
7. jaký vliv měl technologický proces výroby nebo jiná manipulace na vznik požáru nebo výbuchu event. na jejich rozšíření,
8. příčiny vzniku požáru — zjištěnou nebo předpokládanou, podrobný popis okolností, jež vyvolaly vznik požáru a jeho rozšíření,

9. jaký byl protipožární stav objektu před požárem,
10. jaký význam měla práce preventivní ochrany na vznik a rozšíření požáru; mohla-li řádně fungující preventivní ochrana vzniku požáru zabránit a zda a jaké nedostatky ve funkci preventivní ochrany přispěly ke vzniku či rozšíření požáru,
11. jaké byly zjištěny závady ve smyslu platných předpisů (citovat příslušné předpisy a jejich příslušná ustanovení),
12. kdo se zúčastnil hašení požáru, jakými prostředky a s jakým výsledkem,
13. jaký byl stav zásobování vodou a jaký měl vliv na průběh hašení,
14. jaká opatření budou provedena na vyhořelém objektu ke zlepšení jeho protipožárního stavu,
15. závěr,
16. zda bylo podáno trestní oznámení, kdy kým a komu; v opačném případě je třeba věcného odůvodnění, proč se tak nestalo.

Část IV.

Trestní oznámení.

17) Zjistí-li orgán státního požárního dozoru, že byly porušeny předpisy v oboru požární ochrany, uloží pokutu podle § 22 vládního nařízení č. 95/1953 Šl.; má-li za to, že čin má být potrestán přísněji, postoupí věc okresnímu prokurátoru.

18. Vznikne-li podezření z trestného činu podle trestního zákona, podají oznámení okresnímu prokurátorovi a jeho opis zašlou příslušnému okresnímu oddělení ministerstva vnitra.

19) Trestní oznámení podávané okresnímu prokurátorovi má obsahovat:

- a) osobní data osoby, označené za podezřelou (v rozsahu stejném jako trestní oznámení podávané orgány VB),
- b) údaje o podstatě podezření (skutkové vylíčení zákonných znaků trestného činu),
- c) rozvedení okolností nasvědčujících podezření,
- d) vyjádření osoby označené za podezřelou (obhájce) k důvodům podezření a údaj o tom, jak a s jakým výsledkem bylo vyjádření podezřelého prozkoumáno.

Posudky o vzniku požáru (výbuchu), nákresy, fotografie, vyjádření podezřelého i výpovědi jiných osob, sepsané v obvyklé protokolární formě, tvoří přílohu trestního oznámení.

Část V.

* Vyhodnocování zpráv o požáru.

20) Každá zpráva o vyšetření požáru (výbuchu) musí být u krajské správy a ústřední správy (na Slovensku oblastní správy) státního požárního dozoru podrobně prozkoumána a vyhodnocena.

Kromě zachycení všech údajů předepsaných pro řádné vedení statistiky požárů a výbuchů musí být analysována příčina vzniku požáru (výbuchu) a průběh hašení, jakož i jeho účinnost. Ze zjištěných skutečností musí být vyvozeny patřičné závěry a tyto zevšeobecněny tak, aby bylo zabráněno opakování podobných požárů.

Č. PO-0380/54.

Ministr vnitra
RUDOLF BARÁK v. r.